

ת"פ 34783/07/17 - מדינת ישראל נגד ערן סופר

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 34783-07-17 מדינת ישראל נ' סופר

בפני
בעניין: כבוד השופטת - נשיאה עינת רון
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

ערן סופר

הנאשם

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד דודי ענבר

ב"כ הנאשם עו"ד עמית בר

הנאשם בעצמו

גזר דין

פתח דבר

הנאשם הורשע, על פי הודאתו, בעבירות של זיוף (ריבוי עבירות), לפי סעיף 418 אמצע לחוק העונשין, התשל"ז-1977, שימוש במסמך מזויף (ריבוי עבירות), לפי סעיף 420 לחוק וניסיון לקבלת דבר במרמה (ריבוי עבירות), לפי סעיף 415 וסעיף 25 לחוק.

בהתאם לעובדות כתב האישום, במועד שאינו ידוע, עובר ובסמוך ליום 01.08.16 זייף הנאשם, בעצמו או בעזרת אחר, תלושי שכר הנחזים להיות על שמו כעובד בחברת "איליה בוטרשוילי- בניה ועיצובים בגבס", וכן דפי חשבון כביכול על שמו כמחזיק בחשבון בבנק הפועלים סניף השקמה.

במספר מועדים שאינם ידועים, במספר סניפי בנקים ובנקים שונים, ובכלל זאת, עובר ובסמוך ליום 01.08.16, באחד מסניפי בנק לאומי באשדוד ושניים מסניפי בנק מזרחי טפחות באשדוד, ניסה הנאשם,

באמצעות המסמכים המזויפים, לפתוח חשבונות בנק על מנת לקבל בבנקים אלו הלוואות ואשראי למשיכות יתר. זאת, ללא הצלחה.

ביום 01.08.16 הגיע הנאשם לסניף בנק מזרחי טפחות בראשון לציון, כשברשותו המסמכים המזויפים, במטרה לנסות שוב לפתוח באמצעותם חשבון בבנק, כדי לקבל בו הלוואות ואשראי למשיכת יתר. הנאשם ביקש מפקיד הבנק לפתוח חשבון בבנק, במסגרתו יינתנו לו הלוואה בסך ₪ 50,000 ומסגרת אשראי בסך ₪ 10,000, בטענה כוזבת לפיה התחיל לעבוד בעת האחרונה בראשון לציון ואף מתכוון לעבור להתגורר בה, ועל כן מבקש לפתוח חשבון בנק בעיר זו. הפקיד ביקש מן הנאשם כי יציג תלושי שכר ודפי בנק מחשבונות בנק אחרים, והנאשם מסר לו את המסמכים המזויפים. הפקיד אמר לנאשם שהעניין מצריך את בדיקת ואישור מנהל הסניף ושהוא יחזור אליו טלפונית בנושא. מבדיקה שערך הפקיד ברישומי מחשב הבנק לאחר מכן, עלה כי הנאשם ניסה לפתוח חשבונות בנק בסניפים אחרים של הבנק וסורב בשל הצגת מסמכים מזויפים. הפקיד הודיע על כך למחלקת הביטחון של הבנק, אשר הנחתה אותו להודיע לנאשם שאושרה בקשתו לפתיחת החשבון, ולהזמין לבנק להשלים התהליך. זאת, על מנת לאפשר למחלקת הביטחון לזמן שוטרים אל הבנק.

ביום 03.08.16, הודיע הפקיד טלפונית לנאשם כפי שהתבקש. משהגיע לנאשם לבנק ופגש בפקיד, האיץ בו לסיים את הטיפול בבקשת ההלוואה כדי שיוכל לקבל את כספי ההלוואה עוד באותו היום. אולם בשלב זה, הוזעקו שוטרים למקום על ידי צוות הבנק.

טיעוני המאשימה

ב"כ המאשימה הדגישה את חומרת העבירות בהן הורשע הנאשם. הערכים החברתיים שנפגעו הם האינטרס הקנייני, חיי מסחר תקינים וסדר ציבורי וכן, חופש הרצון, הפעולה וחופש הבחירה. עוד ציינה כי עבירת הקבלת דבר במרמה לא הושלמה אך בשל ערנות פקידי הבנק.

לדידה של המאשימה, מתחם העונש ההולם נע בין מאסר בפועל בן מספר חודשים אשר יכול וירוצה בדרך של עבודות שירות לבין מאסר בפועל בן 12 חודשים.

ב"כ המאשימה ציינה כי לאור נסיבותיו המיוחדות של הנאשם ועברו הפלילי שאינו מכביד, הסכימה ליתן לו הזדמנות והנאשם נשלח פעמיים הן לשירות המבחן והן לממונה על עבודות השירות. לדידה, למרות חומרת המעשים, ניתן היה להשית על הנאשם עונש מאסר אשר ירוצה בדרך של עבודות שירות. אולם, משנמצא לא כשיר לביצוע עבודות שירות ושירות המבחן לא המליץ להשית עליו עונש של צו של"צ נוכח סיבות בריאותיות, עתרה המאשימה להשית על הנאשם עונש בחלק התחתון של מתחם העונש ההולם ומאסר מותנה.

טיעוני ההגנה

ב"כ הנאשם הדגיש כי במקרה דנן, רף המעשים שביצע הנאשם הינם ברף הנמוך וכן כי העבירה המרכזית הינה, למעשה, עבירת ניסיון ויש לתת על כך את הדעת.

הנאשם הודה במעשיו, בדיון הראשון שהתקיים בפני בית המשפט. כן, שיתף פעולה באופן מלא עם שירות

המבחן ומשתתף בקבוצה טיפולית. עוד הדגיש את נסיבות האישיות של הנאשם ובין היתר את מצבו הרפואי אשר מונע ממנו לצאת לעבוד. בהנחיית הרופא, על הנאשם למעט בנטילת סטרואידים אשר נדרשים לפני כל יציאה מביתו.

הוא ציין כי עברו הפלילי של הנאשם מונה שתי הרשעות - אחת בגין עבירת איומים כלפי בת זוגו הראשונה והשנייה בשל עבירת סמים אשר בוצעה עקב מצבו הרפואי.

כל אלו, ציין ב"כ הנאשם, בצירוף שיקולי שיקום, מצביעים כי יש להשית על הנאשם עונש מאסר מותנה, צו מבחן וקנס.

הוגש מסמך רפואי בעניינו של הנאשם.

הנאשם הביע חרטה על מעשיו בפני בית המשפט והתנצל בפני כל מי שנפגע ממעשיו. הוא ציין כי הוא ביצע טעות חמורה. הנאשם סיפר כי פנה לרופא תעסוקתי ולא קיבלו אותו אליו, משום שהוא אינו כשיר לעבוד. הלוואי ויכול היה לעבוד. הנאשם ביקש להפעיל שיקול דעת בעת גזירת עונשו.

תסקירי שירות המבחן

תסקיר שירות המבחן הנאשם מגולל קורות חייו של הנאשם. הנאשם בן 41, נשוי בשנית ואב לחמישה ילדים בגילאי 3-19. לא שירת שירות צבאי עקב בעיות בריאותיות. הנאשם סובל ממחלת עור המכונה "urticarial chronic", המפריעה לערן בתפקוד המצבים שונים כגון הרמת משאות ועוד. המחלה לדבריו מלווה בכאב עז, נפיחות ופריחה ממושטת. כן, נוטל טיפול תרופתי. על רגע מחלה זו, הוא מוכר כבעל 50 אחוזי נכות מן המוסד לביטוח לאומי ואינו כשיר לעבודה, לצמיתות (הוצגו אישורים רפואיים). קודם לכן, עבד כסדרן בתחנת מוניות.

הנאשם לא גויס לשירות הצבאי עקב בעיות בריאותיות.

לנאשם עבר פלילי. עיין בגיליון הרישום הפלילי מלמד כי בשנת 2012, נידון בבית משפט השלום בבאר שבע בגין עבירות סמים, ונידון בין היתר לצו השל"צ במסגרת שירות המבחן. הנאשם החל בביצוע הצו, אך לא סיימו בשל בעיות בריאותיות כאמור. בשנת 2012 נידון לצו התחייבות ומאסר מותנה על רקע ביצוע עבירות איומים ורכוש.

הנאשם סיפר לשירות המבחן כי בעבר היה משתמש בסם מסוג קנביס על רקע מחלתו. שלל שימוש באלכוהול או שימוש אינטנסיבי בסם. כן, שלל התמכרות לסמים או צורך ונזקקות טיפולית בתחום זה. הנאשם מסר בדיקות שתן אשר נמצאו ללא שרידי סמים.

בהיותו בן 19 החל להמר, ובעקבות זאת נקלע לחובות כספיים לאורך השנים. הדבר השפיע על נישואיו הראשונים, עד שהתגרש כאמור. לדבריו, בעבר טופל במרכז לטיפול באלכוהול והימורים בבאר שבע. כן, בשנת 2013, הופנה על ידי שירות המבחן לשם בשנית, אובחן כמהמר כפייתי וטופל בטיפול קבוצתי ופרטני.

לדבריו, בשלוש שנים האחרונות, נמנע מהימורים באופן מוחלט ושלל כל מעורבות שלו בתחום זה.

הנאשם מודה בביצוע העבירות המיוחסות לו. לדבריו, באותה עת חווה קשיים כלכליים והיו לו חובות לשוק האפור. הוא מסר כי בשיחה עם מכרים, הוצע לו לפעול כמתואר בכתב האישום, על מנת לקבל הלוואה ולשלם את חובותיו. לדבריו, הוא ידע כי פועל באופן שגוי, לא חוקי ולא מוסרי, אך פעל מתוך מצוקה כלכלית ומתוך חשיבה כי בסופו של דבר, ישיב לבנקים את הכסף שתכנן ללוות. הנאשם הביע צער וחרטה על מעשיו. הוא ביטא תחושות של בושה בשל מעשיו ועל מעורבותו זו בפלילים. לדבריו, מאז ביצוע העבירה נמנע מכל התנהגות בעלת אופי דומה או התנהגות שולית. הוא מנהל אורח חיים נורמטיבי, העוסק בעיקרו בחיי משפחתו וציבורם. להערכת שירות המבחן, בשל תפיסת הנאשם, כמי שנמצא כיום במקום אחר, חיובי ונורמטיבי בחייו, הוא התקשה לבחון באופן ביקורתי ולהעלות למודעות את השיח הפנימי שניהל טרם ביצוע העבירה תוך הבנת הגורמים המעכבים והמניעים בקבלת החלטתו, כאשר נטה לנמק את מעשיו מתוך מצוקה כלכלית ותו לא.

שירות המבחן הציע לנאשם להשתלב בקבוצה טיפולית המיועדת לאנשים שביצעו עבירות מרמה, והמתקיימת אחת לשבוע. תחילה, ביטא עמדות אמביוולנטיות לגבי השתלבותו בקבוצה אך הביע הסכמתו ונכונותו להשתתפות בקבוצה, והחל את השתתפותו בתאריך 11.3.18. יחד עם זאת, עד למועד כתיבת התסקיר, בשל חופשות וחופשת מחלה של הנאשם, הוא הספיק להשתתף במספר מצומצם של מפגשים. נראה כי הוא קשוב לדיונים המתנהלים בקבוצה ומתנהל באופן מכבד ונעים ליתר המשתתפים. בשלב זה, הנאשם מתקשה לשתף באופן נרחב אודות התמודדותו השונות. אולם, מדובר בראשיתו של הליך טיפולי, התואם לשלב בו נמצא בקבוצה. הנאשם הביע את מחויבותו להמשיך במפגשי הקבוצה, אחת לשבוע. להערכת שירות המבחן, השתלבותו של הנאשם בטיפול ונכונותו לבחון באופן מעמיק וביקורתי את התנהלותו ודפוסי חשיבתו, יכולים לצמצם את רמת הסיכון להישנות עבירות מצידו של הנאשם.

שירות המבחן סבור כי במקרה זה נכון יהיה לשקול את האפיק הטיפולי בעניינו והמליץ שיוטל על הנאשם צו מבחן למשך שנה. כן, על מנת לחזק את אלמנט ההרתעה, המליץ שירות המבחן גם על הטלת מאסר מותנה.

שירות המבחן ציין כי נשקלה האפשרות להמליץ גם על צו שירות לתועלת הציבור על הנאשם, אך לאור מצבו הבריאותי, אין הוא יכול לבצע זאת.

תסקיר נוסף בעניינו של הנאשם ציין כי הנאשם המשיך את השתתפותו בקבוצה. צוין כי זמן קצר לאחר השתלבותו בקבוצה, בחודשים אפריל ומאי, הנאשם נפצע בברך ימין, היה מאושפז מספר ימים וכן עבר ניתוח והליך שיקומי ארוך, ועל כן, נעדר מספר מפגשים ממפגשי הקבוצה (הוצגו בפני שירות המבחן אישורים רפואיים). לאחר תהליך השיקום שעבר, חזר והשתלב במפגשים. ניכר כי בתחילה, בעקבות הניתוק מהמפגשים, התקשה הנאשם לשוב ולקחת חלק פעיל בקבוצה ולשתף אודות חייו והחוויות עמן מתמודד הן כיום והן בעבר. יחד עם זאת, בהמשך התהליך חל שיפור ביכולתו לבטא עצמו ולשתף בקבוצה. נראה כי החל להרגיש בטוח בקבוצה ולרכוש אמון במשתתפי בקבוצה ובמנחים. שירות המבחן ציין כי הנאשם מצליח להתייחס בכנות לאירועי חיים קשים שחווה במשפחת מוצאו ולדפוסי התנהגות שאופיינו אותו. נראה כי עובר תהליך של בחינה לגבי התנהלות חייו, והאירועים שמשפיעים על התנהגותו ובחירותיו. להערכת שירות המבחן, הנאשם עובר דרך משמעותית בקבוצה, בו קשוב לחברי הקבוצה, לדיונים המתקיימים בקבוצה, לאפשרויות הנפרסות בקבוצה להימנעות ממצבי סיכון וחברה שולית וכי עובר תהליך למידה והפקת לקחים.

לאור כל האמור לעיל, שירות המבחן שב וחזר על המלצתו בבחירת האפיק הטיפולי בעניינו וכן, בהטלת צו מבחן בפקוח שירות המבחן, למשך שנה ומאסר מותנה.

שירות המבחן שב וחזר את שציין בתסקירו הקודם כי נשקלה האפשרות להמליץ כי יוטל על הנאשם צו שירות לתועלת הציבור. אולם, לאור מצבו הבריאותי והניתוח שעבר, כשכיום הוא מוגבל מהבחינה הפיסית, אין הוא בא בהמלצה כזו.

דין

תיקון מס' 113 לחוק העונשין מתווה הדרך בה על בית המשפט לפסוע בבואו לגזור את דינו של נאשם אשר הורשע בדין. בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, מתחם העונש ההולם יקבע בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנהוגה.

אין להקל ראש בעבירות אותן ביצע הנאשם ובעוצמת הפגיעה ופוטנציאל הנזק שנגרם כתוצאה מכך. בבסיס העבירות ערכים חברתיים אשר נפגעו פגיעה ממשית והם פרטיותו של אדם, הגנה על שלום הציבור וקניינו וכן, חיי מסחר תקינים. בעבירות אלו טמונה חומרה רבה הנובעת גם מאופן ביצוען וקלות הביצוע.

הנאשם זייף תלושי שכר על שמו וכן, מסמכים בנקאיים על שמו. באמצעות שימוש במסמכים המזוייפים הללו, ביקש הנאשם לקבל הלוואה מאחד הבנקים. ניסיונותיו אלו לא צלחו. אך ערנותם של פקידי הבנק מנעה מן הנאשם לגרוף לכיסו סכום לא מבוטל.

מצאתי לקבוע כי מתחם העונש ההולם בנסיבות דנן נע בין מאסר מותנה לבין 12 חודשי מאסר בפועל.

לנאשם עבר פלילי המונה שתי הרשעות. אחת משנת 2002 בגין עבירות של איומים והיזק לרכוש במזיד והשנייה משנת 2013 בגין עבירת החזקת סמים שלא לצריכה עצמית.

לזכותו של הנאשם עומדת הודאתו במיוחס לו. הנאשם נטל אחריות על מעשיו וחסך זמן שיפוטי יקר.

לכך, מצטרפות גם נסיבותיו האישיות של הנאשם ובעיקר, נסיבותיו הבריאותיות, כפי שהן באו לידי ביטוי בטיעונים לעונש ובתסקירי שירות המבחן.

נסיבות חייו של הנאשם אינן קלות. ילדותו לא הייתה פשוטה והשפעתה ניכרת עליו עד היום.

כמו כן, הנאשם סובל ממספר בעיות רפואיות ובין היתר, ממחלת עור קשה אשר דורשת טיפול מתמיד ומקשה עליו לקיים אורח חיים רגיל. מחלתו גורמת לו לכאבים עזים. הוא מוכר כנכה על ידי המוסד לביטוח לאומי והוא אינו יכול לעבוד לפרנסתו ולפרנסת משפחתו. גם הממונה על עבודות השירות התרשם כי הנאשם אינו יכול לבצע עבודות שירות עקב מצבו הבריאותי ומצא אותו אינו כשיר לביצוען.

שירות המבחן ציין כי שקל להמליץ כי יוטל על הנאשם צו של"צ. אולם, בשל מצבו הבריאותי המורכב, אין הוא בא בהמלצה כזו.

עוד ציין שירות המבחן כי הנאשם משתתף בקבוצה טיפולית בשירות המבחן וניכר כי חלה התקדמות והנאשם פנוי לבחון באופן ביקורתי את התנהלותו, המניעים לה ודפוסי מחשבתו והתנהגותו הבעייתיים. עוד צוין כי נראה שהודאתו של הנאשם והבעת החרטה על ידו הינם כנים ואמיתיים.

הנאשם מנסה לשקם את חייו ומקיים אורח חיים נורמטיבי, ממועד ביצוע העבירות בשנת 2016 ועד עתה, לא נפתחו נגד הנאשם תיקים חדשים כלשהם. כן, משתתף הנאשם בקבוצה טיפולית בשירות המבחן, משתף פעולה עם גורמי הטיפול ומפגין מוטיבציה ומחויבות להליך.

אילולא נסיבותיו האישיות הבריאותיות הקשות של הנאשם, העונש אשר היה מוטל עליו היה חמור יותר.

בהתחשב במכלול השיקולים הרלוונטיים ונסיבות העניין, הריני לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

עונש מאסר מותנה בן 8 חודשים למשך שלוש שנים, לבל יעבור עבירה בה הורשע.

קנס בסך 5,000 ₪ או 60 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בעשרה תשלומים שווים ורצופים, החל מיום 1/3/19 ובכל 1 לחודש שלאחר מכן. לא ישולם תשלום במועדו, יעמוד כל הסכום לפרעון מיידי.

צו מבחן למשך שנה מהיום.

עותק גזר הדין יועבר אל שירות המבחן.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, י"ז שבט תשע"ט, 23 ינואר 2019, במעמד הצדדים.